

מסורת הש"ס

(א) [מוקפתא פ"ב],
(ב) [זכרות יט. וש"נ],
(ג) [ז"ל וכיוצא בו בזמ"מ
שאמר ר"ג וכו' וזה לפי גי'
המוס'. רש"ל, (ד) ז"ב ל:
(ה) [גי' סדר המשנה וכן
זרי"ף ורש"ש יכול הוא
שיאמר השם וכו'] (ו) [גי'
מוס' ע"ב דר"ה עשה],
(ז) [ז"ל ורבי שמע דבירושל'
מוקי כו'. מהרש"א,

הגהות הב"ח

(א) תד"ה משב כו' האי
גוונא קאמר הכא:
(ב) ד"ה שני כו' וכיוצא
בו וכו' הלכה כמותו:

מוסף רש"י

העורר על
והתורם עליה בעד.
ראובן העורר על שדה
שמכר שמעון לגויו וממנו
ראובן כי שמעון זלזל ממנו
והוא ראובן המעורר חמוס
עליה צעד באחוז שטר
מכירה שכתב לו שמעון
לגוי חמוס ראובן ועד אחר
עמו (ויש"ס ב"ב ל:).
השמן (השן).
חממתי (שם).

תוספות רי"ד

תהא ירושבת עד שתלכין
ראשה אדמוק אגור (יכולת)
דיש תשאבין אילו אני
ספקי לעצמי אהא ירושבת
עד שילכין ראשי (נכשין)
שאבא פסק עלי מה אני
יכולת לשעוה א' כנוס
א' טעור א"ג ודאא אני
את דברי אדמוק: מתינתין
דלא כי האי נאן דהניא
א"ר יוסי בר יהודה אל
נחלקו אדמוק וחכמיה על
הפוסק מעות לחתנו ורשט
לו את הרגל שהיה יכולת
לומר אבא פסק עלי מה
אני יכולת לעשוה עד מה
נחלקו על (מה) שפסקה
לעצמה שחכ"א תשוב
עד שתלכין וראשה אדמוק

כסבורה אני שאבא נתון לי עמישי ששק אבא נתון לי וכן אני יכולה לעשות או כנסו או שפורי א"ג רואה אני את כרבי אדמו"ר ז"ל יצחק בן אלעזר משמיה דחוקיק בן מקום שאמר ר"ג רואה אני את דברי אדמו"ר הלכה כמותו א"ל רבא לרב נתנן אפילו בבחייתא א"ל מי קאמר בשמנתו בן מקום אשכנז ומבא משפט דהיכא דהיא פסקה על צממה ולית לה אב ומרדה ציה בל כעיא לאינטיכו תהא גימיה עיב ויחלבוהו גימיה

ולא כיוצא בו כלומר דייקן הדומין
נחמן הבו דלא ל
אדמון אומר השני נוח לי והו
אדמון לא מיקשי דמסקין
שגול משמעון ומכרה לליי וחתא יחז
הראשון נוח לי והשני קשה הימנו יחז
לא שנו אלא עד אבא דייק לא דתנ
אלא על חמימת העדים וקשה
אונות ושטרות יוצאות על שמו אמר
השטרות שלו הם אלמא אכולה מילתא
ידעיש שהיה נוסא ונותן בצדק הבית ו

במה דברים אמורים. אברייא קאי: איפכא מיבעי ליה. אם באת
את האב איפכא מסתברא טפי לפי שהגדולה תנאה תנאי:
לכורך צברייתא. כשפסקה היא לעצמה: הכי גרסינן א"ר זירא
אמר רבה דר ירמיה שני דברים שאמר חנן הלכה כיוואל כו
דברים שאמר אדמואי איו הלכה כיוואל

דברים שאמר אדמון אין הלכה כיוצא
בזו מאי קאמר ר' כיוצא בו דחנן
רבן יוחנן בן זכאי כיוצא בו לדדמון
רבן גמליאל: אין הלכה כיוצא בו.
שלא ראה את דבריו אלף בשלשה
סהיה לו לראות את דבריו בכולם:
מתני' העורר על השדה ר'.

לראובן מערער על שדה שצד שמעון
ואומר לוי שמכרה לך גולה ממני:
והוא תחוס. על שטר המכירה
שכתב לוי לשמעון שמכרה לו:
לראובן אומר. יכול הוא שיאמר
מה שלא ערערתי בשעה שלקחת
מלוי והתמתי בתוך השטר עד לפי
שלי אדם חזק וקשה להוציאה מידו
ונתנו לי שמה צידך שאוציאנה ממך
צדיק: איהא אם וקטו. דהואיל
והתם הדינא שפילן על עסק בה: עשה.
והתחזק בה סימן לאחר שלא מכר
לראובן זה העורר עליה אלא לאש
לאחר היה מוכר שדה מזד זו ומזר
לו ארבעת מזרי השדה והשדה לו
במזרים מזר פלוני שדה שלי וקשה
לו חינוי חנוי ללוקח ודמינו של

מורכב זה חתם על אותו שטר ולא
עבר: איבד את זכרון. אפילו
לאדמונד דאן לומר כאן השני נוח לי:
גב' אלז דיין. שהוצא שטר
הממירה צבית דין לקיימו כמשפט
קיום שטרות שהעדים באין ומעידין
על כתב ידם והדינין כותבין שטר
דקן נפקא לקדמנה ואספידו סדי
לאחמיות ידיהו ואשרנוהי וקיימנוהי:
לא איבד זכרון. שלא ידע מה
כתוב בו שיערר עליו: דמי
רבי חייל אין העדים חוסמין על
השטר אלא א"כ קראוהו. שהרי
על דברי השטר הם צבית להעיד:
אלז

תשוב עד שתלבין ראש
הנושא (לעיל דף קכ)
מיד מתוך התנאי או לאחר
התנו עתה וקדש לאחר זמן

תשוב עד שתלבין ראשה *אדמון אומר יכולה היא שתאמר אילו אני פסקתי לעצמי אשב עד שתלבין ראשי עכשיו שאבא פסק מה אני יכולה לעשות או כנוס או פטור אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון: **גמ'** מתני' דלא כי האי תנא דתניא ⁽⁶⁾ אמר רבי יוסי ברבי יהודה לא נחלקו אדמון וחכמים על הפוסק מעות לחתנו ופשט לו את הרגל ש"יכולה היא שתאמר אבא פסק עלי מה אני יכולה לעשות על מה נחלקו על שפסקה היא על עצמה שחכמים אומרים תשוב עד שתלבין ראשה אדמון אומר יכולה היא שתאמר כסבורה אני שאבא נותן עלי עכשיו שאין אבא נותן עלי מה אני יכולה לעשות או כנוס או פטור אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון תנא ב"במה דברים אמורים בגדולה אבל בקטנה כופין כופין למאן אילימא לאב איפכא מיבעי ליה אלא אמר רבא כופין לבעל ליתן גט אמר ר' יצחק בן אלעזר משמיה דחזקיה כל מקום שאמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון הלכה כמותו אמר ליה רבא לרב נחמן אפי' בברייתא א"ל ⁽⁷⁾ מי קאמרין במשנה ככלל מקום שאמר רבן גמליאל קאמרין אמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה ב' דברים שאמר חנן הלכה כיוצא בו שבעה דברים שאמר אדמון אין הלכה כיוצא בו מאי קאמר אילימא הכי קאמר שני דברים שאמר חנן הלכה כמותו וכיוצא בו ושבעה דברים שאמר אדמון אין הלכה כמותו ולא כיוצא בו והאמר רבי יצחק בן אלעזר משמיה דחזקיה כל מקום שאמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון הלכה כמותו אלא ה"ק ששני דברים שאמר חנן הלכה כמותו וכיוצא

וְיָזַן הַלֵּכָה כִּיּוּצָא בּוּ הָאָה כְּמוֹתוֹ הַלֵּכָה בְּכוּלוֹ
 יָהּ דְּחֻזְקָהּ כ"מ שְׁאִמֵּר רַבִּן גַּמְלִיאֵל רוֹאֵה אֲנִי
 דְּרֵין אֵין לֹא אִמֵּר לֹא אֵלָא ה"ק שְׁנֵי דְּבִרֵּי שְׁאִמֵּר
 בְּעַד דְּבִרִּים שְׁאִמֵּר אֲדַמּוֹן י"ש מִזֶּה שֶׁהַלֵּכָה
 אֵין הַלֵּכָה כְּמוֹתוֹ אֵלָא כִּיּוּצָא בּוּ ככ"מ
 אֵת דְּבִרֵּי אֲדַמּוֹן הַלֵּכָה כְּמוֹתוֹ אֵינֶךָ לֹא:
 אֵת חֲתוּם עֲלֶיהָ בְּעַד אֲדַמּוֹן אִמֵּר ה"ה שְׁנֵי נֹחַ
 אִמֵּרִים דְּאִיבֵר אֵת זְכוּתוֹ ה"ה עֲשֵׂאָה סִימָן
 אִמֵּר אֲבִי יֵלֵא שְׁנֵי אֵלָא עַד אֲבֵל דִּין לֹא
 הָעֵדִים חֹתְמִין עַל הַשְּׁמֵר אֵלָא א"כ קִרְאוּהוּ
 אֲבֵל

לו אין הלכה כמותו ודומה להא דאמר צפרק כל ה
עלה פי' הכינו עצמכם שלא תוסיפו עליה ללמד ממנו

שיון קשה הימנו. אע"ג דלית הלכתא נלדמונ בזה
 חזוקת הבתים (ב"ב דף מג.) עלה דההיא מכר לו שדה
 וקא מערער ללא לזיל שמעון נאכהודי לזוי משום דר
 ללא היה לו לחמות ולעשות דבר הגרעה הודאה משום יו
 יבי חייא בר'. הקשה ה"ר ינחנ ב"ר ברוך דהכא משמע ד
 הלא דלמח בזוקת הבתים (סע דף נג.) אחד מן האחי
 רע עלוי להביא ראי' ומסיק ראי' בקיים השטר האלמא
 קנסהדי ומיכר דר דהמס ודאי אית' ק' למימר דדייני
 ומא דמילתא לאו ידיה הוא הלכך אי לאו ידיה דשלו

הלכה כמותו כדכתבין לעיל:
שח קשה ממנו וחכ"א איבד את

שני דייני פרק שלשה עשר כתובות

קפ.

תשוב עד שתלבין ראשה. פי' רש"ם הא' דלמך רב גידל בריש הנושא (ענין דף קכ:) עמדו וקדשו קנו הני מיילי דקדשו מייד מתוך המגיל או לאחר זמן והזכירו המגלים בשעת קידושין אבל המנו עתה וקדש לאחר זמן ולא הזכירו המגלים לאו דברים הנקנים

באמירה הם וזכי האי גוונא (ה) הכא
תשז עד שתלנין ראשה ולא מני תשז
ליה זדינא והלשון משמע כן ועמדו
וקדשו משמע ממך התנאי וקשה לי
מירושלמי אהא דתנן הפוסק מעות
לחתנו ומת חתנו אמרו חכמים יכול
הוא שיאמר לאחין ליתת רזא לי
ולך אפי' ליתן ופריך ולא דברים
הקנינים באמירה הן ומשני כשפסק
על מנת לכווס ומאי קשה אפי' פסק
על מנת שלא לכווס אפי' יכול

שואמר לו כך אי אפשר ליתן למייר
 בשלם עמדו וקדשו ממון התנאי
 ומיירו לא קשה כולי האי דאי בשלם
 עמדו ממון התנאי היכי קאמר
 לאחיין היימי רואה ליתן מ"מ אין
 נראה לרבי פירושו למכון אין שום
 ראה דהא דקאמר תשז עד שחלצין
 ראה שחלצין לו לאכז כלום ליתן או
 הצעל אינו רואה לטרוח ולהציאו
 לדון אבל אם היה רואה להציאו
 בדיון הוה ליה ליתן ומיירו הוה לא
 משמע הכי לרבי לפרש שחלצין לו כלום
 ליתן מדבעי למימר כופין לאכז ו"ר
 זירושלמי מוקי דרב גדל צנשוזין
 ראשונים וממתינן דהכא צנשוזין
 שניים ואני חפשיה זירושלמי ומאחתי
 צריש אע"פ דרך דרב גדל דוקא
 צנשוזין ראשונים ודוקא גדל הפוסק
 ע"י צמו ולא אשה ע"י צתה ולא א"י
 על די אחותו: **ואפ"ר** בבב"א
 אמר ר'יה א"י ב"מ מקום קאמרינן
 חמיה היכי מני למיפסק הלכתא
 כמרווייהו כבב"א וכתמני' והלא
 דברים סותרין זה את זה דבבב"א
 קתני אילו אני פסקתי זה וצרימנא
 קתני כקבורה אני י"ל הכי פ"י ואפי'
 כבב"א כלומר למאי דסבירא ליה
 לתנא דבב"א דבב"א דבב"א הוה צעמיה
 פליגי קא אמרת דלכתא חוותיה
 וא"ל כל מקום קאמרינן למר כדאית
 ליה ולמר כדאית ליה: **שני** דברים
 שאמר חזן הלכה במוותו וביוצא בו.
 פ"י צנוטרס כיולא דו דמן ר"ג
 יוחנן ז' וצלי כיולא דו דלדמנן ר"ג
 וקשה לרבי חדא דלישנא לא משמע
 הכי ועוד מה לו להוכיח דבב"א חזן
 כיולא דו והא לא מיירי חזן אלא
 צאזאן שני דברים דוקא והוה הלכך
 לממר הלכה חזקו ומו לא הלכך
 נראה לרבי כפרי"ט ו' כיולא דו דבב"א
 אחרים דמוזין לאלו והלכה כמותו

להא דאמר צפרק כל הנשבעין (שבעות דף מח:): דאמר להו רב
א תוסיפו עליה ללמד ממנו דבר הדומה לו:

ית הלבנת כדמיון בהא דהא לא קמתי בה רואה אני את דברי
גלה דההיא מכר לו שדה אין מעיד לו עליה ומוקי לה בראובן
וון לאסאודי ללוי משום דניחא ליה דתיקום ארעא ביד לוי דאמר
ר הנראה הודאה משום ניוחוא דשני אכל התם לאו הודאה היא:
ק ב"ר ברוך דהכא משמע דאין הדיינים מעידין על מה שכחבו בשטר
ס 97 דף ג.) אחד מן האמין שהיה נושא ונותן בכול דברים והיו
יראיה בקיים השטר אלמלא דעל ידי חתימת הדיינים אנו יודעים
הוא אף לא לנמינר דדיינים רמו ואנפשיהו לאסאודי לגמרי שהיה היו
הלכך אי לאו ידיעי דשלו היה לא היו מקיימין אלא בשם היתומים:

עשאה
ליו לשמעון זו השרה בפני ב"ד לקיימו כדן כל קיום שטרות דעלמא שהעדים באים ומעידין
למטה שטרא דיו נפל למדנא ומיגו דאשהירו שהי אחימות ידיהו אשרנהו וקיימנהו כדן

עין משפט
נר מצוה

לח א ב ג מ"י פרק כ
מכל ארצות ה' לו
קמג עשין מח טור ש"ע
ארבע עין ד טור ש"ע
לח ד מ"י עשין מכל
טוען לח א טושע
ח"מ עין קמו עשין א
ב ה מ"י שס טושע ח"מ
שס עשין ב
מא ד מ"י שס טושע ח"מ
טור ש"ע ח"מ שס
עשין ד
קמב ד מ"י שס טושע
מכל מלוה ה' א
יפכו"ל הלכה א קמג עשין
ד טושע ח"מ קימן מה
שקפין ב ושקפה וקי"ס
שקפין ב

תוספות רי"ד (המשך)

[illegible]

חתימתם והדיינים כותבין
וחותמין שם ג' דייגין וזה

(א) נראה ד"ל והלא טוען אילו היתה שלך וכו'.